

ПЛАН-КОНСПЕКТ
для проведення заняття із тактичної підготовки з особовим складом 7-ї
навчальної групи навчальної пожежно-рятувальної частини

Тема: «Гасіння пожеж на покрівлях великої площі. Гасіння пожеж у дерев'яних будівлях V ступеня вогнестійкості. Гасіння пожеж на об'єктах охорони здоров'я, у дошкільних навчальних закладах освіти. Гасіння пожеж у культурно видовищних закладах. Гасіння пожеж на виставках, у музеях, бібліотеках, архівах, релігійних спорудах, обчислювальних центрах і на об'єктах зв'язку»

Навчальна мета: навчання і виховання особового складу, який безпосередньо залучається до ліквідації НС, спрямована на підвищення його професійних знань, формування вмінь і навичок керування силами і засобами при ліквідації НС.

Час проведення: 1 год.

Місце проведення: навчальний клас.

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект.

Нормативно-правові акти і література:

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року №5403-VI;
2. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж».
3. Наказ МВС України № 511 від 15.06.2017р. «Порядок організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту». Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ №486 від 09.08.2022 р. ;

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи - 5 хв.:
 - перевірка присутніх;
 - оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань - 5 хв.:
 - перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми - 25 хв.
 - Питання, які вивчатимуться:
 - 1) Гасіння пожеж на покрівлях великої площі. Гасіння пожеж у дерев'яних будівлях V ступеня вогнестійкості;
 - 2) Гасіння пожеж на об'єктах охорони здоров'я, у дошкільних та навчальних закладах. Гасіння пожеж у культурно-видовищних закладах;
 - 3) Гасіння пожеж на виставках, у музеях, бібліотеках, архівах, релігійних спорудах, обчислювальних центрах і на об'єктах зв'язку.

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки
<p style="text-align: center;">Гасіння пожеж на покрівлях великої площі. Гасіння пожеж у дерев'яних будівлях V ступеня вогнестійкості</p> <p>Обстановка, що може скластися під час пожеж на покрівлях великої площі:</p> <ul style="list-style-type: none"> -швидке поширення вогню порожнинами і нижніми горючими поверхнями покриттів, а також виділення великої кількості диму; -проведення трудомістких робіт з розкриття конструкцій; -велика віддаленість осередків пожежі від зовнішніх входів до будівлі; -наявність світлових аераційних ліхтарів; -обвалення конструкцій на великій площі. <p>Під час гасіння на покрівлях великої площі КГП зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> -організувати гасіння покрівлі великої площі з таких напрямків - знизу і зсередини будівлі та зверху покрівлі: -для гасіння покрівлі знизу подати лафетні стволи та стволи «А»; -для гасіння покрівлі зверху подати стволи «А» і «Б»; -забезпечити захист несучих конструкцій покрівлі; -урахувати можливість переходу вогню під вогнестійкими зонами (за їх наявності) та його поширення по самій покрівлі; -організувати створення протипожежних розривів у покритті у разі швидкого поширення вогню, за вихідні рубежі слід використовувати вогнестійкі зони та протипожежні стіни, зосереджуючи в цих місцях необхідну кількість сил і засобів. <p style="text-align: center;">Гасіння пожеж у дерев'яних будівлях V ступеня вогнестійкості</p> <p>Обстановка, що може скластися під час пожеж у дерев'яних будівлях V ступеня вогнестійкості:</p> <ul style="list-style-type: none"> -швидке поширення вогню по дерев'яних конструкціях та, як наслідок, обмежений час щодо рятування, евакуації та надання допомоги потерпілим; -накопичення продуктів термічного розкладання (піролізу) деревини, ефект зворотної тяги з подальшим їх вибухом та викидом розжарених газів; -велике задимлення та висока температура; -обвалення конструкцій через короткий час після виникнення пожежі; -наявність електрообладнання під напругою, газових балонів та устаткування; -небезпека падіння особового складу в прогари в дерев'яних конструкціях та отримання опіків. <p>Під час гасіння пожеж у дерев'яних будівлях V ступеня</p>	<p>Дати під запис коротко.</p>

вогнестійкості КГП зобов'язаний:

-установити наявність людей, їх кількість, організувати евакуацію (рятування), ужити заходів для попередження паніки;

-уточнити схему розташування приміщень, переходів, наявність рівнів на поверхах;

-організувати до моменту входу до приміщення особового складу розкриття вікон для вентилявання приміщень з метою зниження температури, концентрації диму і продуктів піролізу деревини;

-здійснювати розстановку сил і засобів з урахуванням можливості їх захисту у разі вибуху в будівлі продуктів піролізу деревини та газового обладнання;

-застосовувати ланки ГДЗС для проведення робіт, а особовий склад обов'язково повинен використовувати підшоломники для захисту відкритих частин обличчя;

-гасити пожежу всередині будівлі за допомогою тонко розпилених струменів води;

-здійснювати гасіння тільки ззовні будівель потужними стволами «А» та лафетними стволами у разі відсутності людей в будівлях V ступеня вогнестійкості.

3. Для відкривання дверей використовується рятувальна мотузка, пожежний-рятувальник повинен присісти найнижче до підлоги та перебувати за прикриттям стіни або дверного полотна.

Гасіння пожеж на об'єктах охорони здоров'я, у дошкільних та навчальних закладах. Гасіння пожеж у культурно-видовищних закладах

Обстановка, що може скластися під час пожеж на об'єктах охорони здоров'я, у дошкільних та навчальних закладах:

-значна кількість людей, у тому числі людей з обмеженими фізичними можливостями, нетранспортабельних хворих і дітей різного віку;

-присутність людей, у яких стресова ситуація може спричинити погіршення стану здоров'я або спровокувати масову паніку;

-проведення безперервних лікувальних процесів (операцій, реанімаційних заходів тощо);

-складне планування приміщень, розвинута система вентиляції та кондиціонування повітря;

-значна завантаженість приміщень горючими матеріалами, наявність медпрепаратів на основі ЛЗР та ГР, горючої рентгенівської плівки, хімічних реактивів, балонів з газами, можлива присутність бактеріологічних препаратів;

-наявність цінної медичної апаратури та обладнання з радіоізотопами.

Під час гасіння пожежі на об'єкті охорони здоров'я КГП зобов'язаний:

-уточнити, яких заходів ужито медичним персоналом для

Дати під запис коротко.

<p>евакуації хворих з приміщень, де існує загроза людям;</p> <ul style="list-style-type: none"> -установити кількість хворих, які підлягають евакуації, їхню транспортабельність, шляхи та черговість евакуації; -з'ясувати, кого з медичного персоналу можна залучити до проведення евакуації хворих, місце розташування евакуйованих; -організувати з урахуванням даних розвідки і рекомендацій медичного персоналу евакуацію важкохворих (хворих, яких оперують, які перебувають під наркозом, немовлят, які перебувають у кюветках) та забезпечити їх захист від небезпечних факторів пожежі; -ужити заходів для попередження паніки серед хворих, урахувати консультації обслуговувального персоналу під час організації оперативних дій, особливо в пологових будинках, нервово-психіатричних та інфекційних лікарнях; -організувати після евакуації хворих перевірку всіх задимлених приміщень, приміщень, що горять, суміжних з ними приміщень, шляхів, якими проводилася евакуація, та вимагати від адміністрації закладу охорони здоров'я проведення звірки наявності хворих і немовлят з обліковими даними; -ужити заходів для захисту складів медикаментів, аптек, фармацевтичних відділень та обладнання лікувальних кабінетів від надлишкового проливання водою; -організувати після гасіння пожежі в інфекційному відділенні санітарну обробку особового складу пожежно-рятувальних підрозділів, керуючись рекомендаціями медичного персоналу. <p>Пожежно-рятувальні автомобілі мають прибувати до місця пожежі на об'єктах охорони здоров'я з вимкненими звуковими та світловими сигналами, установлювати техніку та прокладати магістральні рукавні лінії необхідно за можливості за будівлями і огорожами, щоб не спровокувати паніку серед хворих.</p> <p>Під час гасіння пожежі в навчальному закладі КГП зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> -з'ясувати кількість і вік учнів (студентів); -організувати спільно з учителями (викладачами) евакуацію людей, насамперед необхідно евакуйовувати дітей молодшого віку; <p>організувати після евакуації перевірку всіх задимлених приміщень, приміщень, що горять, суміжних з ними приміщень, шляхів, якими проводилася евакуація, та вимагати від керівника навчального закладу (учителів, викладачів) проведення поіменної звірки учнів (студентів) з</p> <ul style="list-style-type: none"> -обліковими даними; -організувати захист чи евакуацію цінного обладнання. <p>Під час гасіння пожежі в дитячому дошкільному закладі КГП зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> -організувати спільно з обслуговувальним персоналом евакуацію дітей; -організувати перевірку, чи не залишилися діти в гральних і спальних кімнатах, підсобних приміщеннях, у шафах, на ліжках і під ними, за занавісками і меблями; 	<p>Дати під запис коротко.</p>
--	--------------------------------

-вимагати після евакуації від керівника дитячого закладу (вихователів) проведення поіменної звірки дітей з обліковими даними.

За потреби за рішенням КГП здійснювати комплекс заходів щодо відкачування вогнегасних речовин з підвалів об'єктів охорони здоров'я, дошкільних та навчальних закладів.

Гасіння пожеж у культурно-видовищних закладах

Обстановка, що може скластися під час пожеж у культурно-видовищних закладах:

-наявність великої кількості людей у глядацькій залі та сценічному комплексі, виникнення паніки;

-швидке поширення вогню сценою, по вентиляційних системах і пустотах, перехід вогню до глядацької зали та на горище;

-обвалення колосників над сценою, підвісної стелі та перекриттів над глядацькою залюю;

-сильне задимлення глядацької зали, гримерних, складів та шляхів евакуації (фойє, сходові клітки тощо).

Під час евакуації людей з культурно-видовищних закладів КГП зобов'язаний:

-ужити заходів для попередження паніки;

-організувати і провести у найкоротший термін евакуацію людей із глядацької зали, насамперед з галерей і балконів;

-установити кількість обслуговувального персоналу, який перебуває у підвалах і допоміжних приміщеннях, та провести його евакуацію.

Під час гасіння пожежі на сцені КГП зобов'язаний організувати:

-подачу стволів на сцену з боку глядацької зали з одночасним захистом колосників і карманів сцени та проходів до суміжних із сценою приміщень, стволів «А» і лафетних стволів - на гасіння сцени та захист колосників, задіяння стаціонарних засобів пожежогасіння (установки пожежогасіння, лафетні стволи, водяні завіси тощо);

-опускання протипожежної завіси в порталіному прорізі сцени та охолодження її з боку глядацької зали;

-опускання до рівня планшета сцени декорації, що горять, та їх гасіння;

-подачу перших стволів для гасіння колосників з боку сходових кліток, введення резервних стволів на горище над глядацькою залюю з допомогою пожежних автодрабин та автопідіймачів;

-застосування піни для гасіння пожежі в трюмі сцени, забезпечивши захист планшета сцени з оркестрового приміщення, уведення стволів для захисту інших приміщень;

-відкривання димових люків у перекритті сцени за умови недостатньої кількості сил і засобів, явної загрози переходу вогню і диму до глядацької зали, а також з метою запобігання задимленню

Дати під запис коротко.

<p>глядацької зали в разі перебування в ній людей;</p> <ul style="list-style-type: none"> -розвідку на горищі, у глядацькій залі, трюмі сцени. <p>Під час гасіння пожежі в глядацькій залі КГП зобов'язаний організувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> -подачу стволів для гасіння пожежі в глядацькій залі та на захист сцени, горища, інших приміщень; -опускання протипожежної завіси в порталному прорізі сцени та її охолодження; -заходи для захисту підвісної стелі (особливу увагу звернути на зниження температури на горищі над глядацькою залюю та неприпустимість перевантаження стелі); -перевірку вентиляційної системи (за потреби розкрити повітропроводи та подати через них стволи); -заходи для захисту особового складу від можливого падіння ліпних архітектурних прикрас, елементів будівельних конструкцій, лебідок тощо. <p style="text-align: center;">Гасіння пожеж на виставках, у музеях, бібліотеках, архівах, релігійних спорудах, обчислювальних центрах і на об'єктах зв'язку</p> <p>Обстановка, що може скластися під час пожеж на виставках, у музеях, бібліотеках, архівах, релігійних спорудах, обчислювальних центрах і на об'єктах зв'язку:</p> <ul style="list-style-type: none"> -скупчення великої кількості людей, виникнення паніки; -наявність великої кількості горючих матеріалів та унікальних цінностей; -розповсюдження пожежі на значну площу, задимлення приміщень великих об'ємів; -пошкодження вогнем, димом і вогнегасними речовинами наукових, історичних, художніх та інших культурних цінностей; -деформація незахищених металоконструкцій, їх руйнування; -складність планування, обмежена кількість входів і віконних прорізів. <p>Під час гасіння пожежі на виставці, у музеї, бібліотеці, архівному сховищі або в релігійній споруді КГП зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ужити заходів для евакуації людей та попередження паніки; -утворити Штаб на пожежі, долучити до його складу представників адміністрації об'єкта; -з'ясувати в адміністрації об'єкта місце розташування унікальних цінностей і ступінь загрози від вогню, диму та вогнегасних речовин, необхідність і порядок їх евакуації; -визначити, які вогнезахисні речовини можуть бути застосовані для гасіння; -організувати гасіння пожежі з одночасним захистом майна від вогнегасних речовин; -організувати гасіння пожежі і розбирання конструкцій, зберігаючи експонати та архітектурне оформлення приміщень; -організувати перевірку порожнин у будівельних конструкціях 	<p>Дати під запис коротко.</p>
---	--------------------------------

<p>перекриттів і перегородок, вентиляційних і калориферних каналів, ужити заходів щодо припинення поширення ними вогню;</p> <ul style="list-style-type: none"> -використовувати перекривні стволи, для гасіння пожежі застосовувати розпилену воду, піну, вогнегасні порошки та інертні газ. <p>Під час гасіння пожежі в приміщеннях обчислювального центру або на об'єкті зв'язку КГП зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> -з'ясувати в адміністрації об'єкта місце пожежі, наявність у будівлі людей, розташування машинних залів, наукових і матеріальних цінностей та ступінь загрози їм від вогню, диму, вогнегасних речовин, чи спрацювала автоматична система пожежогасіння; -визначити, які вогнегасні речовини можна використовувати для гасіння (зазвичай це вогнегасні порошки, інертні газ та піна); -за узгодженням з адміністрацією об'єкта вжити заходів для відключення силової та освітлювальної електромереж, систем вентиляції та кондиціонування повітря; -організувати гасіння пожежі та захист обчислювальної техніки і майна від шкідливої дії вогнегасних речовин; -організувати перевірку технічних поверхів, порожнин у підпільному просторі, перекриттях і перегородках, вентиляційних, калориферних, кабельних та інших комунікаційних каналів, ужити заходів для недопущення поширення ними вогню. 	<p>Дати під запис коротко.</p>
---	--------------------------------

4. Закріплення вивченого матеріалу

– 5 хв.:

Питання для закріплення:

- 1) Гасіння пожеж на покрівлях великої площі. Гасіння пожеж у дерев'яних будівлях V ступеня вогнестійкості;
- 2) Гасіння пожеж на об'єктах охорони здоров'я, у дошкільних та навчальних закладах. Гасіння пожеж у культурно-видовищних закладах;
- 3) Гасіння пожеж на виставках, у музеях, бібліотеках, архівах, релігійних спорудах, обчислювальних центрах і на об'єктах зв'язку.

5. Підведення підсумків

– 5 хв.:

- вказати на питання, які вимагають підвищеної уваги;
- оголосити оцінки;
- відповісти на запитання.